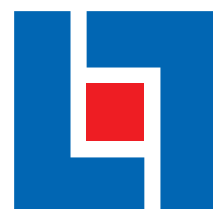
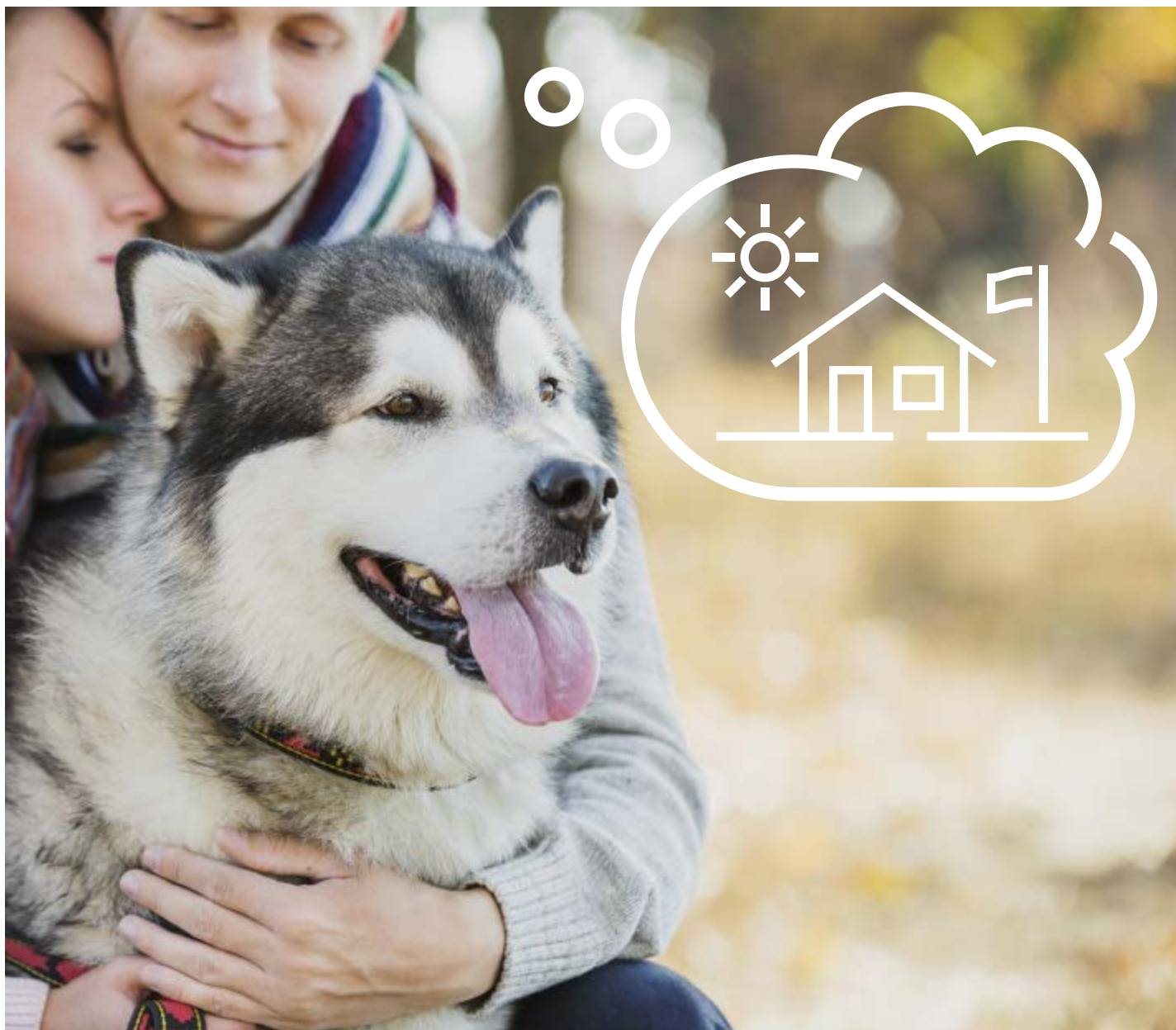

Investeringshjälpen

Placera bekvämt med våra experter

Investeringshjälpen

Investeringshjälpen ska fungera som ett verktyg för dig som sparare och underlätta ditt val av sparprodukt. Det händer mycket både i Sverige och omvärlden och det är inte alltid helt enkelt att veta vilka konsekvenser det har för ekonomin och ditt sparande.

I Investeringshjälpen ger våra experter sin syn på omvärlden och det ekonomiska läget och hjälper dig att förstå vad du kan dra för slutsatser av detta. Investeringshjälpen sammanfattar rådande marknadsläge och guidar dig genom våra placeringsalternativ. Investeringshjälpen ges ut av Länsförsäkringar Bank och kommer ut med en uppdaterad analys i mitten av varje månad.

Uppdaterad 15 november 2017

Innehåll

Vår syn i korthet

Konjunktur, aktier och räntor 3

Global konjunktur

Stark global konjunktur men med något spretigare signaler i USA 4

Finansiella marknader

Aktier fortsatt mest intressant 6

Fondval

Så placerar vi utifrån vår vy 8

Vår syn i korthet

Den globala konjunkturen stärks på bred front med goda framtidsutsikter. Inflationstrycket är fortfarande lågt i stora delar av världen men i takt med att resursutnyttjandet stiger de kommande åren minskas behovet av en mycket expansiv penningpolitik gradvis. Den starkare konjunkturen återspeglas i vår positiva vy på aktier och ett successivt stigande ränteläge.

Global konjunktur

Framtidsoptimism indikerar bra tillväxt

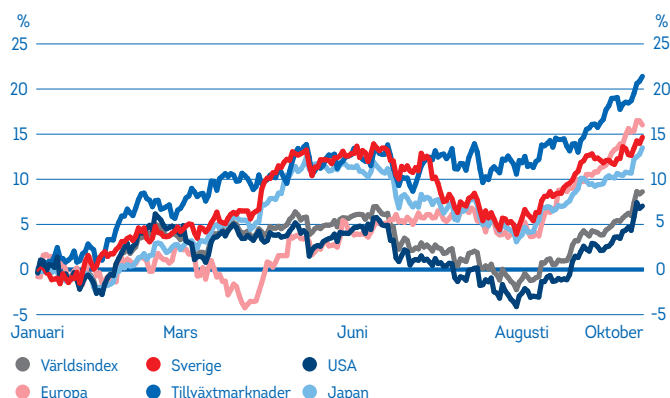
- Europa fortsätter att utvecklas väl och utvecklingen i USA är stabil trots orkanpåverkan
- Inflationen är fortsatt låg i USA respektive hög i Sverige, i båda fallen drivet delvis av kortsiktiga faktorer. Trots strama arbetsmarknader har dock båda länderna låg löneutveckling vilket bör tynga inflationen även 2018
- Behovet av penningpolitisk stimulans är fortsatt stort men avtagande, låga räntor ger fortsatt stöd till konjunkturen

Politisk oro bräcker inte konjunkturen

- Fortsatt politisk och ekonomisk stabilitet i Japan och Kina efter att både premiärminister Shinzo Abe och Xi Jinping stärkt sina positioner
- Förhandlingarna kring Brexit går trögt och självständighetsomröstningen i Katalonien utgör alltjämt ett riskmoment
- Om den svaga löneutvecklingen biter sig fast i USA kan vi se ett mer försiktigt höjningstempo av räntan i USA

Börsutveckling 2017

Avkastning i svenska kronor

Vädersymbolerna visar vår vy på 12 månaders sikt.

Vår syn på aktie- och räntemarknad

	 Negativ	 Svagt Negativ	 Neutral	 Svagt Positiv	 Positiv
Globala aktier					
USA					
Sverige					
Europa					
Japan					
Tillväxtmarknader					
Svenska räntor*					
Korta					
Långa					
Företagsobligationer					

*Negativ syn på räntor innebär stigande räntor och därmed negativ avkastning.

Vinstutvecklingen stödjer börsen

- Tillväxtmarknadernas börser har utvecklats mycket starkt under året till följd av bra ekonomisk tillväxt i flera asiatiska länder och stigande vinster
- Stockholmsbörsen har återvunnit mark efter nedgången under sommaren, bland annat på grund av en svagare krona som påverkar exportbolag positivt
- Börserna får fortsatt stöd av bra global tillväxt, stigande vinster och en fortsatt lågräntemiljö
- Vi ser fortsatt bäst potential i tillväxtmarknader, Europa och Sverige

Räntor generellt oattraktiva

- Den starkare globala konjunkturen kommer göra det möjligt för centralbankerna att långsamt strama åt penningpolitiken med den amerikanska centralbanken i täten
- Riksbanken höjer räntan först i april 2018
- Stark konjunkturutveckling och mindre expansiv penningpolitik talar för att lågräntor ska stiga framöver, men det dämpade inflationstrycket globalt gör att ränteuppgången blir långsam

Fortsatt stark global konjunktur men med något spretigare signaler i USA

Vi förväntar oss en fortsatt god global konjunktur med ett brett geografiskt fotfäste. Visst ytterligare stöd har tillkommit under månaden i form av stärkta politiska mandat i både Kina och Japan. Data under oktober, främst från USA, har till viss del givit en något mindre positiv bild än förra månaden - vilket vi främst bedömer har drivits av höstens väderkatastrofer.

Kanada: Åtstramningen med höjda räntor fortsätter, drivet av stark inhemsk konjunktur.

Eurozonen: Fortsatt återhämtning, men låg inflation gör att stödköpen fortsätter.

Sverige: Expansiv finanspolitik inför valåret 2018, högkonjunkturen förlängs.

Ryssland: Tillväxten förbättras och återhämtningen fortsätter så länge oljepriset är stabilt.

USA: Inflationen förväntas återhämta sig och Fed fortsätter höja räntan.

Storbritannien: Bank of England höjde räntan trots grumliga framtidsutsikter

Brasilien: Fortsatt återhämtning, politisk risk består.

Indien: Framåtblickande indikatorer tyder på att tillväxten stärks.

Kina: Konjunkturer fortsatt stark och inflationen måttlig.

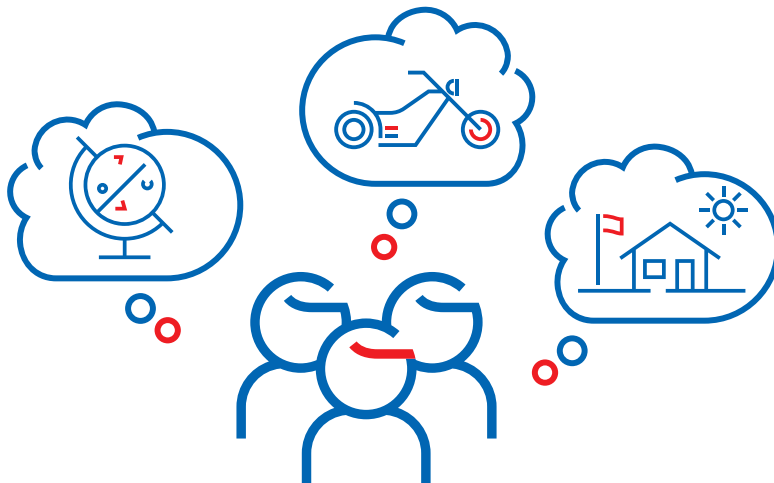
Prognos för BNP-tillväxten 2018

<0%	0-1%	1-2%	2-4%	≥4%
-----	------	------	------	-----

Sverige - Tillväxten består

Arbetskraften ökade ordentligt under september, vilket innebär att fler människor står till arbetsmarknadens förfogande. Detta drev upp arbetslösheten marginellt till 6,7 procent (säsongrensat) i september, trots en fortsatt god utveckling av sysselsättningen. Svensk arbetsmarknad ser trots detta alltmer ansträngd ut. Förutsättningen för stigande löner borde därmed ha förbättrats. Det i sin tur skulle kunna få upp inflationen mer långsiktigt jämfört med de övergående valuta-effekterna som bidragit kraftigt till dagens inflationsnivåer. Inga större avtalsförhandlingar står dock för dörren i närtid vilket innebär att en sådan utveckling måste komma sig av en utbredd löneglidning, dvs. högre löneökningar än avtalat. Efter fem inflationsrapporter i rad med högre siffror än väntat hamnade både september- och oktobersiffran något under Riksbankens och marknadens förväntningar. Riksbanken

lämnade som väntat reporäntan oförändrad på minus 0,5 procent. Vår bedömning är fortfarande att Riksbanken under vintern signalerar en tidigare räntehöjning och att en första höjning sker under andra kvartalet 2018. I pressmeddelandet framgick att direktionen är fortsatt bekymrad över inflationsutsikterna men även en antydning att stigande priser i tjänstesektorn kan betraktas som en tidig signal på ett mer ut hålligt, inhemskt pristryck. I vår bedömning av reporäntan förutsätter vi att oron kring inflationen avtar under vintern. Vi förväntar oss att bostadsprisutvecklingen förblir förhållandevis svag under återstoden av året, vilket är i linje med det normala säsongsmönstret på svenska bostadsmarknaden. Beroende på i vilken mån rubrikerna i media fortsätter kring den svagare bostadsmarknaden tror vi att det kan utgöra ytterligare en dämpande kraft på kronan, om än på marginalen. Vi ser dock i dagsläget inga andra uppenbara konsekvenser.

USA - Fed börjar långsamt minska sin balansräkning

Den amerikanska ekonomin ser fortsatt stabil ut. Den fördjupade analysen av dagsläget försvåras av effekterna från oväder som orsakat spretigare signaler än vanligt. Vi är därför försiktiga med att dra några större slutsatser i det korta perspektivet. Enligt preliminära BNP-siffror var tillväxten stark under det tredje kvartalet och slutade på 3 procent jämfört med föregående kvartal i uppräknad årstakt. Ett starkt inköpschefsindex stärker tesen kring en stark avslutning på året. Där emot har de mindre företagen dämpat sina tidigare höga förväntningar kring framtiden. Dessa förväntningar är fortsatt på höga nivåer men rörelsens storlek och rimliga förklaringar till den är värda att ha under uppsikt. Vidare finns fortfarande stor osäkerhet kring den utlovade skattereformen som nu ligger i topp på den politiska agendan. Under oktober togs steg som möjliggjorde en skattereform oberoende av demokratiska röster. Reformen föreslår en sänkning av företagsskatten från dagens nivå omkring 35 procent till 20 procent. Man önskar även minska antalet skattenivåer för privatpersoner från dagens sju till fyra samt sänka den effektiva skattesatsen inom dessa. Störst skattelättnader riktas mot företagen. Satsningarna finansieras delvis av minskade möjligheter för skatteavdrag hos både privatpersoner och företag och en betydande del av det liggande förslaget finansieras via den federala budgeten. Inom republikanerna föreligger dock en påtaglig oenighet kring graden av ytterligare underskott som en skattereform kan innebära. Det finns således många oklarheter kring denna politiska kärnfråga.

Eurozonen - Från sänke till motor?

Det förbättrade konjunkturläget i eurozonen har fortsatt brett stöd i regionen. De olika länderna inom euroområdet lever dock med påtagligt olika förutsättningar. Tysk arbetslöshet är exempelvis kring 3,6 procent medan den spanska arbetslösheten är drygt 17 procent. Båda länders inköpschefsindex - ett mått bland många konjunkturindikatorer - ligger runt 55, en nivå som antyder god tillväxt men som sagt från väldigt olika utgångspunkter. Utifrån detta förväntar vi oss att lediga resurser i exempelvis Spanien även fortsatt hindrar lönerna i eurozonen som helhet från att bli inflationsdrivande trots en starkt konjunktur. Situationen i Katalonien har i dagsläget inte gett några större effekter på det ekonomiska läget utan påverkar främst riskbilden och därav håller vi utvecklingen under uppsikt. ECB levererade under månaden penningpolitiskt besked i linje med förväntningarna. Styrrentorna förblev oförändrade och stödköpsprogrammet förlängdes med nio månader fram till september nästa år, eller längre vid behov. Takten på månadsköpen fortsätter fram till årsskiftet med 60 miljarder euro för att från och med nästa år minskas till 30 miljarder per månad. Vi ser det som rimligt att stödköpen fortsätter under hela nästa år och vi förväntar oss att räntan höjs först under 2019.

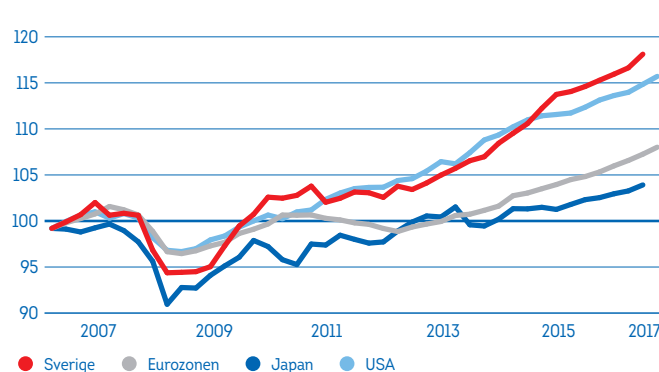
BRIC - En politisk månad snarare än ekonomisk i Kina

Kommunistpartiets kongress som ägde rum under oktober är i huvudsak ett forum relaterat till kommunistpartiets; och därmed landets ledarskap. I detta har Xi Jinping enligt många bedömare ytterligare stärkt sin ställning. Ekonomiska konsekvenser av detta är dock sannolikt av förhållandevis långsiktig karaktär. Vår syn på den kinesiska konjunkturen i dagsläget är överlag oförändrad. Den kinesiska centralbanken bedriver penningpolitik via flera olika kanaler för att åstadkomma en balanserad utveckling av både tillväxt och inflation. Räntan har dock varit oförändrad sedan 2015 och vi väntar ingen förändring i närtid. Vi tror att den kinesiska konjunkturen kommer vara fortsatt stabil och därmed bidra till den starkare globala konjunktur vi ser framöver. Från Indien har det under månaden kommit signaler kring stabiliserade utsikter. Inköpschefsindex tog sig över 50-gränsen vilket antyder tillväxt. Utvecklingen i Ryssland och Brasilien präglas fortfarande av en gradvis återhämtning. Rysk inflation fortsätter att falla tillbaka från tidigare väldigt höga nivåer och därmed har styrräntan också fortsatt att sänkas i linje med den trend vi sett under 2017.

Japan - Stärkt politiskt mandat men fortsatt krävande utmaning

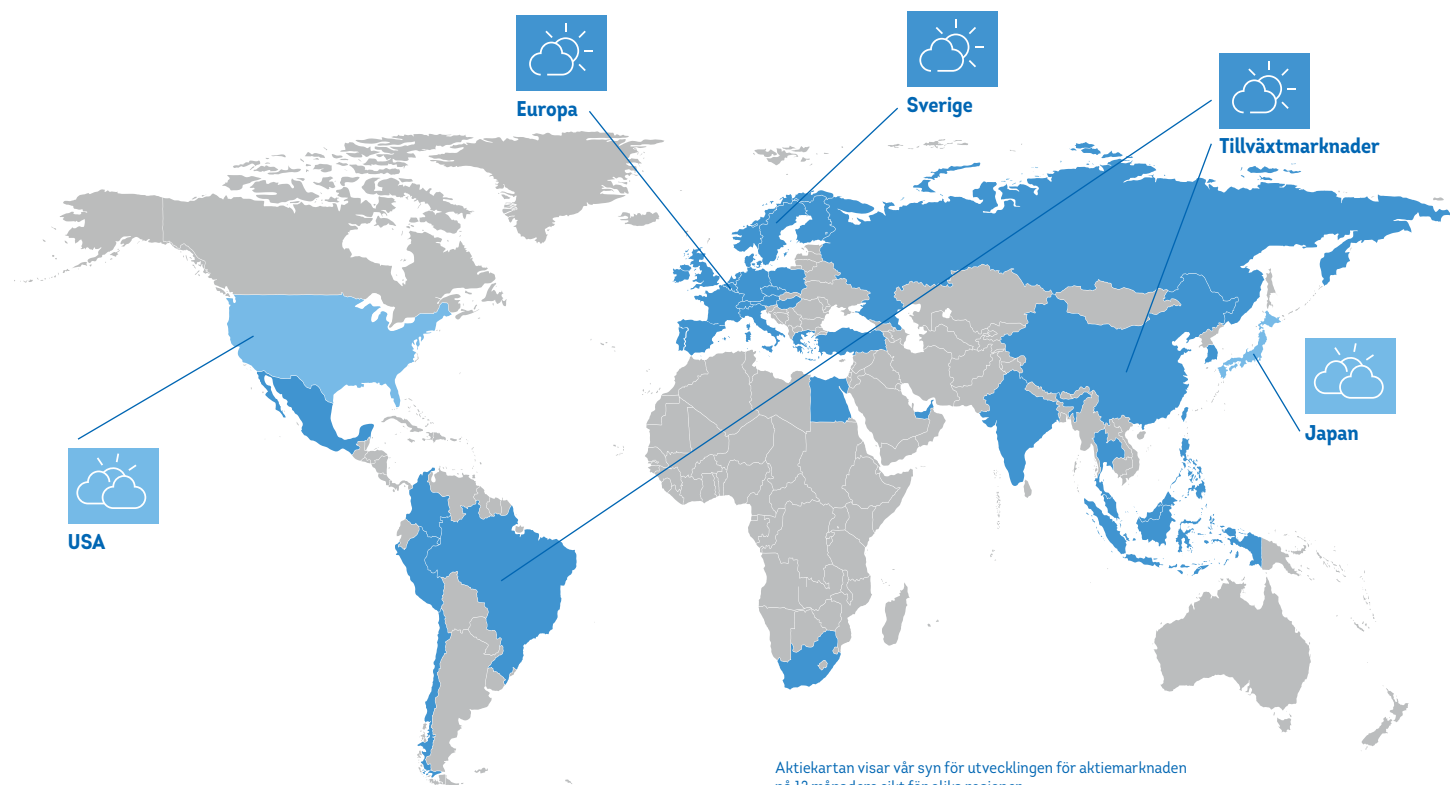
Valet i Japan under oktober har ytterligare ökat premiärminister Abes mandat att driva en reformagenda för högre långsiktig tillväxt. Fokus är bland annat på att öka arbetskraftsdeltagande hos kvinnor. Vi förväntar oss även en mer expansiv finanspolitik samt fortsatta förutsättningarna för landets redan väldigt expansiva penningpolitik. Vår vy på den japanska konjunkturen har i och med detta dock endast lyfts marginellt. Vi förväntar oss fortsatt försiktig tillväxt i industri- och tjänsteproduktionen. Inflationen är fortsatt svag, valutan har dock försvagats något vilket kommer ge en tillfällig men ändå välbehövlig inflationsknuff. Vi ser inga skäl att ändra vår vy att inflationsutvecklingen inte når upp till inflationsmålet. Vi tror att centralbanken kommer behålla målet för statsräntan med tio års löptid kring noll. På sikt tror vi fortfarande att det krävs ytterligare penningpolitisk stimulans, men bedömningen är som tidigare att det sannolikt sker via en valutaförsvagning när övriga länder börjar höja sina räntor.

BNP-tillväxt Index 100 = 2007

Aktier fortsatt mest **intressant**

Fortsatt goda konjunkturutsikter, stigande vinster och historiskt låga räntor ger fortsatt stöd för aktieplaceringar på lång sikt. En något hög börsvärdering, framförallt i USA, ger skäl till viss försiktighet och bör begränsa avkastningen framöver. Räntor utan kreditrisk förblir generellt sett en oattraktiv placering i dagens miljö.

Aktiekartan visar vår syn för utvecklingen för aktiemarknaden på 12 månaders sikt för olika regioner.

Aktiemarknaden globalt – Bra vinstökningar men hög värdering

Avgörande faktorer för den globala börsutvecklingen på sikt är hur snabbt vinsterna kan växa, börsernas värdering i utgångsläget samt det allmänna riskklimatet. Den globala konjunkturbilden ser fortsatt ljus ut. Den ekonomiska utvecklingen i USA är stabil medan Europa och flera tillväxtmarknader visar ökad styrka. Börsvärderingen globalt ligger något över historiska nivåer, främst i USA, vilket manar till viss försiktighet. Aktier i Sverige, Europa och tillväxtmarknader är mer rimligt värderade än amerikanska.

Sverige – Gynnas av den starka inhemska och förbättrade europeiska konjunkturen

- + Låga räntor, stark inhemsk och europeisk konjunktur
- + Rimlig börsvärdering relativt andra regioner
- Något större kurssvängningar än på andra större börser

Vinsterna är tilltagande för bolagen på Stockholmsbörsen och helt i linje med den positiva globala ekonomiska utvecklingen. Under oktober levererade flera stora börsbolag resultatrapporter som överträffade förväntningarna. Det låga ränteläget är en starkt bidragande orsak till att vi finner dagens värderingsnivåer rimliga. Den ränteuppgång vi ser framför oss kommer heller inte bli så stor så att den bör hämma utvecklingen på svenska börsen. Bolagen på den svenska börsen gynnas

också särskilt av att utsikterna i Europa ser bättre ut än på länge med en ökad efterfrågan på investeringsvaror. Vi förhåller oss därmed fortsatt försiktigt positiva till svenska aktier trots lite höga värderingar.

Europa – Rimlig värdering och bra vinstökningar ger fortsatt stöd

- + Stark ekonomisk återhämtning och global tillväxt
- + Rimlig börsvärdering och bra vinstpotential
- Högt ställda förväntningar på europeiska bolag

De europeiska bolagens vinster väntas fortsätta utvecklas positivt. Den tidigare negativa vinsttrenden vände för ungefär ett år sedan vilket förklarar den goda avkastningen på europeiska aktier sedan dess. Den europeiska börsen är mer rimligt värderad jämfört med exempelvis den amerikanska, vilket motiveras främst av att Europa ligger efter USA i konjunkturcykeln. Vi ser en fortsatt god återhämtning framför oss för regionen parallellt med en låg politisk risk, vilket skulle kunna resultera i att aktiekursutvecklingen i Europa drivs på av en högre värdering framöver. Sammantaget är vi positiva till europeiska aktier men ser samtidigt att förväntningarna har skruvats upp och aktiekurserna har stigit mycket på kort tid, vilket leder oss till viss försiktighet i vår optimism.

Negativ

Svagt Negativ

Neutral

Svagt Positiv

Positiv

Väderymbolerna visar vår syn för utvecklingen för aktiemarknaderna på 12 månaders sikt.

USA – Stabil ekonomisk tillväxt, men något hög börsvärdering

- ✦ Stabil tillväxt och fortsatt företagsvänlig politik
- ✦ Ekonomiska reformer kan överraska positivt på kort sikt
- Relativt hög börsvärdering

New York-börsens värdering är relativt hög ur ett globalt perspektiv. Trots att vinsterna fortsätter stiga för de amerikanska bolagen ser vi att värderingen är något ansträngd. Dessutom är förväntningarna på bolagens kommande vinster ganska högt ställda. Detta gör att även om vinsterna överraskar på uppsidan så kommer vi sannolikt inte se några stora positiva kursrörelser. Den amerikanska ekonomin försätter att utvecklas enligt förväntan och aktier har historiskt, i denna något mer mogna konjunkturfase, levererat en relativt god avkastning. Trumps skattereform kan möjligen också överraska positivt. Sammantaget har vi en neutral vy på amerikanska aktier.

Japan – Fortsatt trög kursutveckling i svenska kronor att vänta

- ✦ Fortsatt lågräntepolitik och stigande vinster
- Långsiktiga tillväxtproblem
- Valutan kan fortsätta påverka avkastningen negativt

Vinsterna stiger för de japanska bolagen. De främsta drivkrafterna till bolagens vinster är den expansiva penningpolitiken och den starka globala konjunkturen. Premiärminister Abe vann valet i oktober. Om hans vallöften om utökad finanspolitisk stimulans blir verklighet kan ekonomisk tillväxt och företagsvinster gynnas, vilket skulle vara positivt för den japanska börsen. Penningpolitiken kommer att vara fortsatt expansiv vilket bör gynna företagens vinster men riskerar att fortsätta försvaga valutan och därmed avkastningen i svenska kronor. Vi har en sammantaget neutrala vy på japanska aktier.

Tillväxtmarknader – Långsiktigt bäst potential

- ✦ Rimlig börsvärdering och förbättrad tillväxt efter flera svaga år
- ✦ Långsiktigt hög tillväxtpotential
- Kurserna har gått upp en del senaste året

Tillväxtmarknader växer snabbare än mogna ekonomier och har haft en god börsutveckling i år, något vi tror kommer fortsätta. Vi bedömer att tillväxtmarknadsbolagen successivt kommer närma sig den högre värdering som bolag i mer utvecklade ekonomier handlas till. Detta bygger vi på en fortsatt stark tro på stigande vinster för dessa bolag som gynnas av den starka globala konjunkturen. Tillväxtekonomierna är relativt känsliga mot en starkare dollar, vilket utgör ett orosmoment i vår annars positiva syn på regionen. Länderna har typiskt sett relativt stora skulder i amerikanska dollar, vilket gör att när dollarn stärks så ökar dessa skulder i lokal valuta. Konsekvensen blir att under perioder när dollarn stärks så tenderar tillväxtmarknaderna att utvecklas sämre än andra regioner. Vi har sammantaget en relativt positiv syn på regionen och föredrar framförallt småbolagsaktier.

Räntor och valutor – Långsamt stigande räntor och kronan tar en tillfällig paus

Den svenska ekonomin fortsätter att utvecklas starkt och i oktober lämnade Riksbanken reporäntan oförändrad på -0,5 procent och så även prognosen för framtida räntehöjningar. Att Riksbanken lämnar penningpolitiken oförändrad tyder på att man fortfarande inte är helt övertygad om att konjunkturen ensamt kan få upp inflationen på ett mer uthålligt sätt utan stöd av en mycket expansiv penningpolitik. Samtidigt poängterade Riksbanken att den starkare konjunkturen nu sätter ett tydligare avtryck i inflationsutvecklingen, vilket kan tolkas

som ett försiktigt steg mot en omsvängning. Däremot var Riksbanken överlag försiktig i sin kommunikation och öppnade även upp för att stödköpsprogrammet kan komma att förlängas. Vi tror fortsatt att den starka utvecklingen av den svenska ekonomin kommer möjliggöra för Riksbanken att höja räntan under det andra kvartalet 2018. Vi bedömer att Riksbanken fortsätter med sina stödköp året ut och att man därefter inte förlänger stödköpsprogrammet, men att återinvesteringarna fortsätter. I takt med att Riksbanken börjar närma sig en mindre expansiv penningpolitik kommer vi att börja se svagt stigande korträntor. Däremot finns risken att Riksbanken väljer att förlänga stödköpen i december för att inte avvika alltför mycket från ECB, vilket troligtvis skulle utesluta en höjning i april och då därmed dröja längre innan korta räntor stiger. Den globala konjunkturen är god och fortsätter att stärkas, vilket kommer göra det möjligt för centralbankerna att långsamt strama åt penningpolitiken med den amerikanska centralbanken i täten. Sammanfattningsvis talar detta för att långräntor ska fortsätta att stiga framöver. Det dämpade inflationstrycket globalt och en fortsatt mycket expansiv penningpolitik i Europa och Japan gör dock att den förväntade ränteuppgången kommer att ske långsamt. Givet nuvarande ränteläge och vår vy om stigande räntor ser vi ränteplaceringar utan tydligt inslag av kreditrisk generellt som en oattraktiv placering. Förlåtande är dock nedrullningseffekten på långa räntepapper. Att räntepapprets löptid över tid blir kortare innebär att osäkerheten kring pappret minskar vilket sänker dess ränta. Rent matematiskt stiger obligationer i pris när räntor faller och detta är den förlåtande nedrullningseffekten. En av många effekter som påverkar avkastningen positivt, allt annat lika, och särskilt när räntekurvan är brant som den i dagsläget är i Sverige. Den svenska kronan har försvagats mot både euron och den amerikanska dollarn i oktober. På lite sikt ser vi att den svenska kronan ska stärkas något mot båda valutorna. Detta mot bakgrund av att den mycket starka ekonomiska utvecklingen i Sverige kommer få Riksbanken att våga släppa taget om kronan och påbörja en normalisering av penningpolitiken. När den svenska kronan stärks sjunker avkastningen i utländska innehav, mätt i svenska kronor.

Företagsobligationer – Något höga värderingar

Avkastningen på företagsobligationer har varit relativt god det senaste året, vilket lett till höga värderingar. Värderingarna är högst i USA och något mer attraktiva i Europa och tillväxtländerna. När vi blickar framåt ser den makroekonomiska bilden fortsatt god ut och vinstutsikterna för företagen bedömer vi som fortsatt ljusa, vilket bör fortsätta stödja marknaden för företagsobligationer. Den goda utvecklingen det senaste året begränsar dock avkastningspotentialen. Centralbankernas agerande förblir viktigt för tillgångsslaget, då snabbt stigande räntor skulle vara negativt. Vi ser stigande räntor framför oss, men det kommer att ske långsamt. Dessutom kommer ECB även fortsättningsvis utgöra en positiv och stabiliserande faktor med fortsatta stödköp om än i minskad omfattning nästa år. Vi föredrar därmed företagsobligationer i Europa och tillväxtländer framför USA.

Negativ

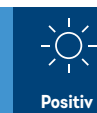
Svagt Negativ

Neutral

Svagt Positiv

Positiv

Vädersymbolerna visar vår syn för utvecklingen för aktiemarknaderna på 12 månaders sikt.

Fondval – så placerar vi utifrån vår vy

Vi har en fortsatt positiv vy på aktier på 12 månaders sikt då vi ser att det fortfarande finns mer att hämta där i dagens lågräntemiljö. På kort sikt kan dock aktier ta en liten paus i uppgången efter en nära tioprocentig avkastning de senaste två månaderna. Bland aktier föredrar vi framför allt tillväxtmarknader, Europa och Sverige. I våra portföljer med lägre risk väljer vi att främst placera i företagsobligationer med hög kreditsäkerhet.

Är du bekväm eller aktiv?

Vi erbjuder olika typer av sparformer för dig som vill vara mer aktiv men också för dig som vill vara bekväm. Länsförsäkringars fem aktiva placeringsförslag passar dig som är intresserad och vill byta fonder ofta. För dig som vill ha ett enkelt val erbjuder vi Länsförsäkringars Bekväma Fonder med fem olika risknivåer.

Bekväma Fonder

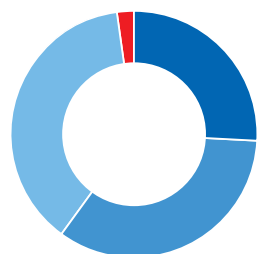
Bekväma Fonder passar dig som inte vill vara aktiv i ditt sparare. Med dessa fonder behöver du bara välja två saker – vilken sparhorisont du vill ha för ditt sparande och vilken risk du vill ta. De bekväma fonderna är så kallade fondandelsfonder och det innebär att de placerar i andra fonder. Vilka fonder som ska ingå i de bekväma fonderna ses över halvårsvis, eller vid behov – exempelvis vid större marknadshändelser. I bilden nedan kan du se tillgångsfördelningen för de olika portföljerna beroende på risk.

Val av tillgångar - Bekväma Fonder

En fortsatt stark global konjunktur, stigande vinster och en fortsatt lågräntemiljö bör ge fortsatt stöd till börsutvecklingen. Den relativt höga börsvärderingen begränsar dock uppgångspotentialen för aktier i närtid varför vi väljer att minska något på aktieandelen i fonderna denna månad. Vi tror trots detta att det fortfarande finns utrymme för en uppgång men i ett lägre tempo än tidigare. I förhållande till de låga räntorna och den begränsade avkastningen som de flesta andra alternativ väntas ge så ser värderingen på aktier betydligt mer attraktiv ut. Ränteplaceringar med mycket låg kreditrisk, såsom statsobligationer, anser vi i dagsläget vara en oattraktiv placering på grund av det låga ränteläget och risken för stigande räntor. Vidare ser vi att absolutavkastande fonder har haft svårt att generera en god avkastning i rådande marknadsklimat men för att öka riskspridningen väljer vi trots detta att öka innehaven i tillgångslaget något denna månad. Det är således utmanande att hitta placeringar med både låg risk och positiv avkastning. Vi ser dock att företagsobligationer fortfarande erbjuder denna typ av avkastningsprofil. Detta då återbetalningsförmågan hos företagen på deras krediter kommer att öka om konjunkturen blir så pass god att centralbankerna kan höja räntorna framöver.

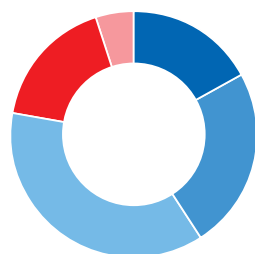
Bekväma Fonder

Bekvämt Fond Defensiv (Mycket låg risk)

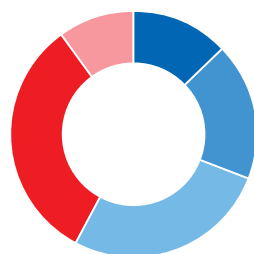
- Korta räntefonder 26 %
- Företagsobligationer 34 %
- Absolutavkastande fonder 38 %
- Globala aktiefonder 2 %

Bekvämt Fond Stabil (Låg risk)

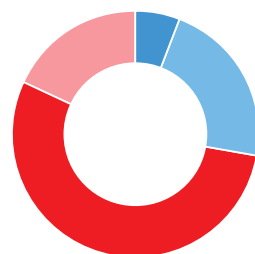
- Korta räntefonder 17 %
- Företagsobligationer 24 %
- Absolutavkastande fonder 37 %
- Globala aktiefonder 17 %
- Svenska aktiefonder 5 %

Bekvämt Fond Balans (Medelrisk)

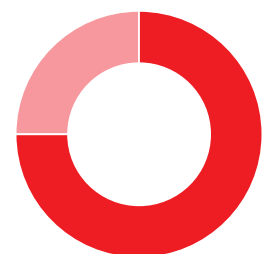
- Korta räntefonder 13 %
- Företagsobligationer 18 %
- Absolutavkastande fonder 27 %
- Globala aktiefonder 32 %
- Svenska aktiefonder 10 %

Bekvämt Fond Tillväxt (Hög risk)

- Företagsobligationer 6 %
- Absolutavkastande fonder 22 %
- Globala aktiefonder 54 %
- Svenska aktiefonder 18 %

Bekvämt Fond Potential (Mycket hög risk)

- Globala aktiefonder 75 %
- Svenska aktiefonder 25 %

Givet vår långsiktiga strategi för att sprida risker och skapa god avkastning är ramarna för de Bekväma fonderna satta så att en viss mängd alltid investeras i korta räntefonder, företagsobligationer, absolutavkastande fonder, globala och svenska aktiefonder. Den relativa fördelningen påverkas av vår marknadsvy.

Aktiva placeringsförslag

De aktiva placeringsförslagen passar dig som är intresserad och vill byta fonder ofta. De bygger på att du regelbundet ser över dina placeringar. Vi tar fram uppdaterade placeringsförslag som bygger på vår aktuella marknadsanalys en gång per månad. Du får de uppdaterade förslagen i vårt nyhetsbrev Sparutsikter eller på webben. Du kan anmäla dig till nyhetsbrevet på www.lansforsakringar.se/sparutsikter. I bilden på nästa sida kan du se de aktuella fondvalen i portföljerna.

Val av tillgångar - Aktiva placeringsförslag

Bland våra förslag med högre risk väljer vi att ha en relativt stor andel aktier då vi anser att det är det mest attraktiva tillgångsslaget på 12 månaders sikt. Mot bakgrund av en mycket stark utveckling på aktiemarknaden de senaste två månaderna tror vi dock att aktieuppgången kan komma att ta en tillfällig paus för att sedan fortsätta utvecklas väl på lite längre sikt. Därför väljer vi denna månad att minska aktieexponeringen något på kort sikt i förslagen med lägre risk. För att få en bra riskspridning utgör grundbulten i samtliga placeringsförslag globalfonder.

Regionmässigt föredrar vi framför allt Sverige, Europa och tillväxtmarknader. Stockholmsbörsen består till stor del av konjunkturkänsliga och exportinriktade bolag, vilket gör att Stockholmsbörsen gynnas av den starkare globala tillväxten vi ser framför oss. Dessutom är börsvärderingen rimlig med hänsyn till företagets vinster och de fortsatt låga räntenivåerna.

Vi har valt att exponera oss mot Sverige, Europa och tillväxtmarknader som vi ser god potential i även på lång sikt. Vi väljer fonder med inriktning mot mindre bolag eftersom småbolag tenderar att ge högre avkastning än större bolag. Detta beror på att småbolag ofta har större möjligheter att växa och vinsttillväxten brukar därmed också vara större i dessa bolag, vilket är gynnsamt i den miljö vi befinner oss i just nu när det är svårt att skapa avkastning.

För globalfonderna så väljer vi fonder som förväntas prestera bra i en globalt stigande räntemiljö. Därför har vi valt globalfonder som är inriktade på lågt värderade och mindre räntekänsliga bolag istället för tillväxtbolag som generellt går sämre när räntorna stiger.

Bland företagsobligationer föredrar vi kreditinvesteringar med god kreditkvalitet i Sverige och Europa då vi bedömer att dessa kommer ge lite bättre avkastning än kreditinvesteringar med lägre kreditkvalitet. Mot bakgrund av det minskar vi denna månad i Länsförsäkringar Företagsobligation Norden i förslagen med lägre risk och ökar i Länsförsäkringar Kort Ränta Företag.

Bland absolutavkastande fonder väljer vi två fonder med olika avkastningsprofil med syfte att öka riskspridningen inom segmentet och därmed skapa förutsättningar för en högre riskjusterad avkastning framöver. Denna månad ökar vi därför något i Norrron Target i förslagen med lägre risk då fonden har något lägre risk än aktiefonder.

Förändringar i de aktiva placeringsförslagen

Varje månad ser vi över innehållet i de aktiva placeringsförslagen som bygger på vår aktuella marknadsanalys.

Förändringar 15 november 2017

Under november månad gör vi förändringar i Aktiv Defensiv, Aktiv Stabil och Aktiv Balans.

Aktiv Defensiv

Länsförsäkringar Sverige Aktiv.....	-5 %
Länsförsäkringar Företagsobligation Norden.....	-5 %
Länsförsäkringar Kort Ränta Företag.....	+5 %
Norrron Target.....	+5 %

Aktiv Stabil

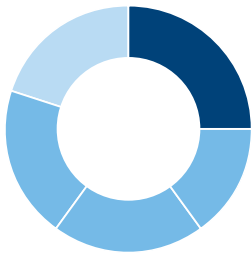
Länsförsäkringar Sverige Aktiv.....	-5 %
Länsförsäkringar Företagsobligation Norden.....	-5 %
Länsförsäkringar Kort Ränta Företag.....	+5 %
Norrron Target.....	+5 %

Aktiv Balans

Länsförsäkringar Sverige Aktiv.....	-5 %
Länsförsäkringar Företagsobligation Norden.....	-5 %
Länsförsäkringar Kort Ränta Företag.....	+5 %
Norrron Target.....	+5 %

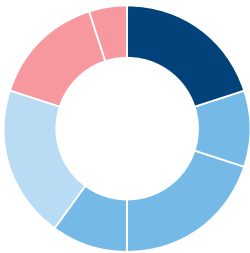
Aktiva placeringsförslag fonder

Aktiv Defensiv
(Mycket låg risk)

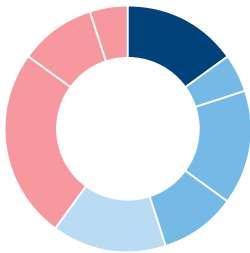
- Länsförsäkringar Kort Ränta Företag 25 %
- Länsförsäkringar Företagsobligation Norden 15 %
- Länsförsäkringar Multi-strategi 20 %
- Blackrock Euro Corporate bond 20 %
- Norron Target 20 %

Aktiv Stabil
(Låg risk)

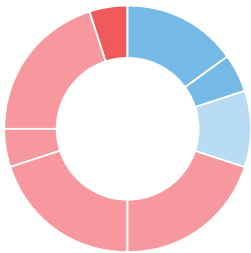
- Länsförsäkringar Kort Ränta Företag 20 %
- Länsförsäkringar Företagsobligation Norden 10 %
- Länsförsäkringar Multi-strategi 20 %
- Blackrock Euro Corporate bond 10 %
- Norron Target 20 %
- Länsförsäkringar Global Hållbar 15 %
- Länsförsäkringar Sverige Aktiv 5 %

Aktiv Balans
(Medelrisk)

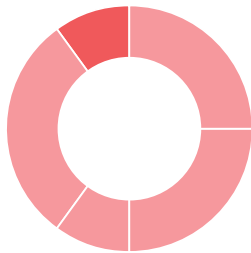
- Länsförsäkringar Kort Ränta Företag 15 %
- Länsförsäkringar Företagsobligation Norden 5 %
- Länsförsäkringar Multi-strategi 15 %
- Blackrock Euro Corporate bond 10 %
- Norron Target 15 %
- Länsförsäkringar Global Hållbar 25 %
- Länsförsäkringar Sverige Aktiv 10 %
- JPMorgan Emerging Market Small Cap 5 %

Aktiv Tillväxt
(Hög risk)

- Länsförsäkringar Multi-strategi 15 %
- Blackrock Euro Corporate bond 5 %
- Norron Target 10 %
- Länsförsäkringar Global Hållbar 20 %
- Länsförsäkringar Sverige Aktiv 20 %
- JPMorgan Emerging Market Small Cap 5 %
- SEB Hållbarhetsfond Global 20 %
- JPMorgan Europe Small Cap 5 %

AktivPotential
(Mycket hög risk)

- Länsförsäkringar Global Hållbar 25 %
- Länsförsäkringar Sverige Aktiv 25 %
- JPMorgan Emerging Market Small Cap 10 %
- SEB Hållbarhetsfond Global 30 %
- JPMorgan Europe Small Cap 10 %

Risknivåer						
Lägre risk				Högre risk		
1	2	3	4	5	6	7

Fondernas färg i diagrammen motsvarar risknivån i respektive fond. När du sprider sparandet på flera fonder minskar den totala risken i sparandet.

Kontaktpersoner Investeringshjälpen

Anna Öster, chefekonom
+46 8 588 415 64
anna.oster@lansforsakringar.se
https://twitter.com/oster_anna

Martin Axell, fondförvaltare
+46 8 588 400 97
martin.axell@lansforsakringar.se

Sebastian Hallenius, fondförvaltare
+46 8 588 409 43
sebastian.hallenius@lansforsakringar.se

Disclaimer

Våra bedömningar av aktie- och räntemarknaderna utgår från prognoser och är inga garantier. Sparande i fonder innebär alltid en risk. Fonder kan såväl öka som minska i värde. Det beror bland annat på utvecklingen på världens börser, ränteutvecklingen och på förändringar i valutakurser. Det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Faktablad och informationsbroschyrer för fonderna finns att tillgå på ditt lokala länsförsäkringsbolag, hos din försäkringsmäklare eller på lansforsakringar.se.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-190100 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-302300 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-93000 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland
035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg
0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00